

סיכום ניסויים להחלשת העוקץ וניעור זיתי מאכל בעונת 2016

סתיו – חורף 2016

רוני שייר – שה"מ, מחוז העמקים

ראובן בירגר – מרכז חקלאי העמק

בעונת מסיק הזיתים 2016, נמשכו הניסיונות והתצפיות בהחלשת עוקץ פרי הזית במס' חלקות במחוז העמקים. בעבודה זו נסכם את העבודות שנעשו בעונה זו במחוז. את העבודה התחלנו בסקירה של מספר תכשירים בשילובים שונים על גבי ענפים בודדים כדי לראות השפעה ראשונית של התכשירים ולצאת לשדה עם התכשירים שיראו את התוצאה הטובה ביותר. בהמשך הדרך יישמנו תכשירים אלו באופן מסחרי במס' חלקות.

גם בעונת מסיק זו, ניסינו את התכשיר משחרר האתילן קוויק המכיל רק 273 מ"ג אתפון בליטר (כמחצית מהאתרל שנהוג) כתכשיר המונו פוטסיום פוספט (MPK) – השתמשנו בנוטריונט סטרטר המכיל חנקן והרכבו הוא 11-36-24 בתוספת המשטח FV. בנוסף המשכנו לבדוק את החומצה האסקורבית המשמשת להפעלת מסלול לייצור אתילן אנדוגני הדרוש לתהליך החלשת העוקץ.

ניסוי כפר קיש 2016-1:

הזן: מנזנילו

מצב הפרי: ירוק

הריסוס: במרסס גב - 15 ליטר על גבי ענפים בודדים.

טבלה מס 1: הטיפולים שנבדקו

טיפול
אתרל 0.2% + דימול 0.5%
נוטריונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%
אתרל 0.2% + אסקורבית 0.3% + דימול 0.5%
ביקרבונט 0.3% + נוטריונט סטרטר 2.5%
נוטריונט סטרטר 2.5% + קוויק 0.25% + דימול 0.5%
חומצה אסקורבית 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%
ביקרבונט 0.3%
נוטריונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.25% + דימול 0.5%
ביקורת

מועד הריסוס: 04.09.2016

כוח הניתוק נבדק: ביום הריסוס: 04.09.2016, ב – 08.09.16 וב – 12.09.16.

התוצאות מובאות בטבלה מס' 2

טבלה מס' 2 : כוח הניתוק בגרמים ניסוי כפר קיש 1-2016

12/08/2016	08/09/2016	04/09/2016	
שעה: 7:30	שעה: 8:30	ספירת אפס	טיפול
כח ניתוק	כח ניתוק	שעה: 8:30	
435	431	616	אתרל 0.2% + דימול 0.5%
374	366	616	נוטריוונט סטרטר +2.5% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%
394	373	616	אתרל 0.2% + אסקורבית 0.3% + דימול 0.5% + ביקרבונט 0.3% + נוטריוונט סטרטר 2.5%
413	350	616	נוטריוונט סטרטר 2.5% + קוויק 0.25% + דימול 0.5%
321	330	616	חומצה אסקורבית 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5% + ביקרבונט 0.3%
149	169	616	נוטריוונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.25% + דימול 0.5%
691	665	616	ביקורת

דיון:

מעיון בטבלאות ניתן לראות כי הטיפול נוטריוונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.25% + שמן דימול 0.5% היה הטוב ביותר. בתאריך זה בשלב הבשלה זה של הזיתים הריכוז המקובל של האתרל לא היה מספיק יעיל. לא היה הבדל מהותי בין תוספת של החומצה האסקורבית לבין הטיפול ללא החומצה כאשר שניהם לא היו די יעילים.

ניסוי כפר קיש - 2-2016:

הזן: מנזנילו

מצב הפרי: ירוק

הריסוס: במרסס גב - 15 ליטר על גבי ענפים בודדים

טבלה מס' 3 : הטיפולים שנבדקו

מס'	טיפול
1	אתרל 0.2% + דימול 0.5% + נוטריונט סטרטר 2.5%
2	נוטריונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%
3	נוטריונט סטרטר 2.5% + קוויק 0.30% + דימול 0.5%
4	קוויק 0.25% + נוטריונט סטרטר + שמן דימול 0.5%
5	נוטריונט סטרטר + אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%
6	אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5% + ביקרבונט 0.3%
7	ביקורת

מועד הריסוס : 15/09/16

כוח הניתוק נבדק : ביום הריסוס 15/09/16, ב – 19/09/16 – 25/09/16

התוצאות מובאות בטבלה מס' 4

טבלה מס' 4 : כוח הניתוק בגרמים ניסויי כפר קיש 2-2016

23.09.15			19.09.16	15.09.16	טיפול	מס'
שעה: 7:30	שעה: 8:30	שעה: 8:30	ספירת אפס	שעה: 8:30		
נש עלים**	נש עלים**	נש פרי***				
כח ניתוק	כח ניתוק	כח ניתוק				
1	1	2	645	645	אתרל 0.2% + דימול 0.5% + נוטריונט סטרטר 2.5%	1
2	2	2	645	645	נוטריונט סטרטר 2.5% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%	2
1	1	2	645	645	נוטריונט סטרטר 2.5% + קוויק 0.30% + דימול 0.5%	3
1	1	1	645	645	קוויק 0.25% + נוטריונט סטרטר 2.5% + שמן דימול 0.5%	4
1	1	3	645	645	נוטריונט סטרטר 2.5% + אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%	5
2	2	4	645	645	אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.2% + דימול 0.5%	6
			645	645	ביקורת	7
			644	616		

**- נשירת עלים, מפתח 0-5

*- נייעור, מפתח 0-4

דיון:

בניסוי מס' 2 ניסינו לראות את שילוב החומצה האסקורבית כמסייעים לאתרל ומניעת נשירת עלים, אולם לא קיבלנו השפעה חיובית של החומצה ההאסקורבית על ההרכב עם הנוטריונט. אמנם היתה פחות נשירת עלים אך גם פחות נשירת פרי. גם טיפולי הקוויק היו טובים וללא צריבות, הקוויק בריכוז הגבוה היה הטוב ביותר אך גם לנשירת עלים מרובה בדומה לאתרל בריכוז הגבוה. בשקלול כוח הניתוק ונשירת העלים טיפול מס' 4 היה הטוב ביותר.

ניסוי כפר קיש - 2016-3:

הזן: מנונילו

מצב הפר: ירוק

הריסוס: במרסס גב - 15 ליטר על גבי ענפים בודדים

הטיפולים שנבדקו מובאים בטבלה מס' 5

טבלה מס' 5:

מס'	טיפול
1	אתרל 0.15% + דימול 0.5%
2	נוטריונט סטרט 2.5% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%
3	אתרל 0.1% + שמן דימול 0.5% + נוטריונט 2.5%
4	נוטריונט סטרט 2.5% + קוויק 0.30% + דימול 0.5%
5	קוויק 0.25% + נוטריונט סטרט + שמן דימול 0.5%
6	נוטריונט סטרט + אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%
7	אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%
8	ביקרבונט 0.3% קוויק 0.3% + חומצה אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3%
9	ביקורת

מועד הריסוס: 15/09/16

כוח הניתוק נבדק: ביום הריסוס 29/09/16, ב - 03/10/16 וב - 06/10/16.

התוצאות מובאות בטבלה מס' 6

טבלה מס' 6: כוח הניתוק בגרמים ניסוי כפר קיש 3-16

06.10.16	03.10.16	29.09.16		
	שעה: 7:30	שעה: 8:30	ספירת אפס	מס' טיפול
- ב %	כח ניתוק	כח ניתוק	שעה: 8:30	
358.4	365	639	אתרל 0.15% + דימול 0.5%	1
306.1	361	639	נוטריוונט סטרטר +2.5% אתרל 0.15% + דימול 0.5%	2
472.2	376	639	אתרל 0.1% + שמן דימול 0.5% + נוטריוונט 2.5%	3
357.8	336	639	נוטריוונט סטרטר 2.5% + קוויק 0.30% + דימול 0.5%	4
411.9	410	639	קוויק 0.25% + נוטריוונט סטרטר + שמן דימול 0.5%	5
465.0	282	639	נוטריוונט סטרטר+אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%	6
379.3	495	639	אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3% + אתרל 0.15% + דימול 0.5%	7
320.9	320	639	ביקרבונט 0.3% קוויק 0.3% + חומצה אסקורבית 0.3% + ביקרבונט 0.3%	8
689.8	681	639	ביקורת	9

דיון: בניסוי זה ניסינו שוב להוסיף את החומצה האסקורבית כדי להפחית את נשירת העלים ושוב אמנם קיבלנו נשירה פחותה אבל כוח הניתוק היה גבוה מהטיפול הסטנדרטי. כמו כן הוכח שוב שתוספת הנוטריוונט מוסיפה להחלשת העוקץ (ההבדל בין טיפול 1 לטיפול 2).

דיון מסכם:

בניסויים השנה ניסינו לבחון את השימוש בחומצה האסקורבית בתוספת לדשנים כפי שקיבלנו רמזים מהשנה הקודמת. אולם לא הצלחנו להגיע לטיפול מסחרי כלכלי ואמיתי שיחליף את ההרכב המסורתי שאיתו אנו משתמשים. בדקנו גם את התכשיר קוויק המכיל כחצי מכמות האתפון שמכיל האתרל, אולם יש בו משטח המייעל את עבודת האתפון. התכשיר הוכיח את עצמו ונראה יעיל מאוד אולם כרגע אין רישוי לתכשיר. לפיכך אנו נשארים עם ההמלצה שלנו שכרגע אומרת: אתרל בריכוז 0.08-0.15% בהתאם להתקדמות בעונה + נוטריוונט סטרטר בריכוז 0.25% + שמן דימול בריכוז 0.5%.